

Zápis z jednání pracovního týmu RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje

dne 05. 09. 2023 od 14.00 hodin, C081 MŠMT

PŘÍTOMNI: viz prezenční listina

PROGRAM JEDNÁNÍ:

1. Úvod/zahájení
2. Partnerský model řízení dalšího profesního vzdělávání jako součást systému celoživotního učení
 - překládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
3. Perspektiva a vize vzdělávání stavebních řemesel 2030
 - překládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
4. Návrh novely zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání
 - předkládá Svaz průmyslu a dopravy ČR, M. Rathouský
5. Informace o stavu realizace/implementace Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
 - předkládá Unie zaměstnavatelských svazů, J. Zajíček
6. Příprava státního rozpočtu na rok 2024
 - předkládá Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, F. Dobšík
7. Realizace novely zákona o pedagogických pracovnících a školského zákona
 - předkládá Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, F. Dobšík
8. Řešení platů ostatních pedagogických pracovníků a nepedagogických pracovníků
 - předkládá Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, F. Dobšík
9. Stav prací na Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
 - předkládá Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, F. Dobšík
10. Různé/Diskuse
11. Závěr

1. Úvod

Jednání PT RHSD pro vzdělávání a lidské zdroje (dále jen „školská tripartita“) zahájil vedoucí pracovního týmu školské tripartity a vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže v MŠMT Mgr. Jan Mareš, MBA (dále jen „VŘ II“). Přivítal ministra školství, mládeže a tělovýchovy doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D. (dále jen „PM“) a rovněž přivítal i přítomné členy, stálé hosty a hosty školské tripartity. VŘ II poté navrhl, že zapisovatelem bude vedoucí oddělení kanceláře vrchního ředitele sekce vzdělávání a mládeže v MŠMT Radek Vráblík a ověřovateli Ing. Miloš Rathouský ze Svazu průmyslu a dopravy (SP ČR) a Mgr. František Dobšík, předseda Českomoravského odborového svazu pracovníků školství (ČMOS PŠ). Školská tripartita návrh odsouhlasila.

VŘ II dále navrhl úpravu programu jednání. Jednalo se o sloučení 6., 7. a 8. bodu a zařazení jako sloučený 2. bod jednání; sloučení 5. a 9. bodu a zařazení jako sloučený 6. bod jednání. Program jednání byl navrhnut následující:

1. Úvod/zahájení
2. Příprava státního rozpočtu na rok 2024, realizace novely zákona o pedagogických pracovnících a školského zákona a řešení platů ostatních pedagogických pracovníků a nepedagogických pracovníků
 - předkládá Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, F. Dobšík
3. Partnerský model řízení dalšího profesního vzdělávání jako součást systému celoživotního učení
 - překládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
4. Perspektiva a vize vzdělávání stavebních řemesel 2030
 - překládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
5. Návrh novely zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání
 - předkládá Svaz průmyslu a dopravy ČR, M. Rathouský
6. Informace o stavu realizace/implementace Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a stav prací na Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
 - předkládá Unie zaměstnavatelských svazů, J. Zajíček
 - Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, F. Dobšík
7. Různé/Diskuse
8. Závěr

VŘ II nechal hlasovat o návrhu úpravy programu jednání. Školská tripartita schválila program jednání.

2. Příprava státního rozpočtu na rok 2024, realizace novely zákona o pedagogických pracovnících a školského zákona a řešení platů ostatních pedagogických pracovníků a nepedagogických pracovníků

Dobšík (ČMOS PŠ) – zdůraznil, že jsou nervózní z vyjednávání o rozpočtu. Úbytek zaměstnanců berou jako komplikaci. Chtějí znát vize, které se mohou dále prezentovat, že vláda jde správnou cestou. Chtějí od PM shrnutí přípravy rozpočtu na další rok. Problematiku VŠ berou jako jeden celek ve vzdělávání. Zajímají se, jak se tato oblast bude vyvíjet.

VŘ II předal slovo PM.

PM – poděkoval za otevřenost, že je školská tripartita platformou, kde se mohou bavit o rozpočtu a platech učitelů. Během svého vstupu informoval o vyjednávání o rozpočtu MŠMT a výhledu na další léta. Dodal, že vláda obtížně hledá rovnováhu mezi různými oblastmi financování. Situace je obtížnější, jsme ve stavu recese. Dohání nás minulé dluhy. Vláda snižuje výdeje na školství, až 130 mld. Kč se dává na kompenzaci energií. Rozdíl oproti předešlým vládám. Debata o financování školství je komplikovanější, než byla v minulých letech i ve vztahu k aktuální ekonomické situaci. Na regionální školství v evropském kontextu se v minulosti vynaložily finanční prostředky ve velkém, a to na dluh. Na konci května MF ČR zveřejnilo tzv. technické řešení rozpočtu, sám byl překvapený, že návrh neakceptuje plány konsolidačního balíčku. Během léta se posunuli ve vyjednávání o 12 mld. Kč. Aktuální situace znervózňuje odbornou veřejnost. Vítá aktivitu odborů. V koalici jsou domluveni na stejných číslech rozpočtu jako v letošním roce. Vyjednávání bude trvat ještě celé září. Účastnil se několika formálních i neformálních jednání o rozpočtu. Případné škrty, které navrhlo MF ČR, jsou neproveditelné.

Musí se argumentovat, vysvětlovat a hledat konsenzus, politickou dohodu, že se použijí prostředky z obrany, například se zavede sektorová daň (dodatečné zdroje rozpočtu). Musí se vyřešit klíčové prostředky pro resorty – školství a dopravu. Rozpočet školství je druhá největší položka ve státním rozpočtu. Mezi stranami v koalici probíhá významná debata. Požadavkem STANu je naplnění rozpočtu školství. Učitelé budou mít navýšené platy, jak avizuje MF ČR, vysoké školy budou mít stejný rozpočet a mohou vyžívat operační programy. Neklesnou jim příjmy na výzkum a vývoj. Bude dělat vše pro to, aby svou stranu a své koaliční partnery přesvědčili, našli prostředky nad rámec již uzavřených dohod. Dále informoval o dříve zvažované půjčce a dalším financování.

V rámci diskuse byl vznesen technický dotaz **J. Zajíčka (UZS ČR)** k objemu prostředků. PM věc stručně vysvětlil.

Baierl (VOS, ČMKOS) – podotkl, že u VŠ je to v reálu o 5 % snížení rozpočtu. Vznesl otázku, jestli se počítá se střednědobým výhledem rozpočtu. Mají tak predikci dopředu na pár let a můžou otevírat různé fondy a zapojovat se do nich. Z těchto peněz se nemůže financovat problém financování regionálního školství.

PM – upozornil, že v jiných resortech se redukuje rozpočet, VŠ se rozpočet nekrátí. Nedá se jinak dosáhnout rozpočtové konsolidace. Poprosil o pochopení, že takhle snesitelně věc vyřeší a v dalších letech už snad bude lépe. Položil zásadní otázku, jestli si někdo v minulosti uměl představit, že budeme lidem dávat 130 mld. Kč na kompenzaci za energie. Neví, jaký bude přesný vývoj. Nemůže se tak dopředu plánovat, když se neví, jaká bude inflace, HDP apod. V tomto prostředí formovat střednědobý výhled pro bezpečné manévrování s prostředky do budoucna není reálné, příští rok bude fakticky nejobtížnější. Chtějí co nejméně mít svázané prostředky. Rok 2025 bude snad méně dramatický.

Baierl (VOS, ČMKOS) – dodal, že záležitostí vlády je, aby si řekla, kam prostředky půjdou. Odchází odborníci z vysokých škol. Jsou to pozice technicko-hospodářských pracovníků, akademiků a vědců. Zvyšuje se počet studentů a musí se jít tomu naproti, bude problém, jak je učit. Doufají, že se najdou prostředky i pro VŠ.

PM – narůst ve vzdělávání budou muset umět zajistit i z jiných zdrojů, než z veřejného školství. Nemluvil o školním, ale zapojení zaměstnavatelů do financování vzdělávání. České školství je významně závislé na veřejných prostředcích, což je výjimečné z hlediska EU. Bude bojovat za další prostředky pro VŠ, upozornil ale na to, že nyní tyto prostředky neklesají.

Rathouský (SP ČR) – informoval, že situace, kdy svorně odbory a zaměstnavatelé podporovali navyšování rozpočtu a platů ve školství, je nyní už minulostí, a to z hlediska hospodářských výsledků apod. Udržení či mírné snížení rozpočtu nebudou jako zaměstnavatelé připomínkovat. Prostředky ONIV by se měly dostat na úroveň v roce 2021.

PM – k ONIV v tuto chvíli nemohl nic doplnit. Vše se bude odvíjet od finálního rozpočtu, rozdělení prostředků.

Dobšík (ČMOS PŠ) – váží si vyjádření PM. Učitelé jsou řešeni, nepedagogičtí pracovníci přinášejí vášně ohledně rozpočtu. V minulosti bylo řečeno, že se nebudou tvořit příkopy mezi těmito skupinami. Pro psychology, sociální pedagogy, vychovatele apod. by se měly hledat jiné platové tabulky. Jde jim o transparentnost, jak budou financování učitelé a nepedagogičtí pracovníci.

PM – vše bude záviset na vyjednaném rozpočtu. Pro učitele se bude základna počítat příznivěji. Je si vědom tohoto problému, není si ale jistý, že bude mít zcela příznivé řešení, které tzv. uspokojí všechny pracovníky ve školství. Bude skutečně záviset na ředitelích a zřizovateli, jak se zachovají z hlediska financování nepedagogických pracovníků a vyřeší jejich odměňování.

Seidlová (ČMOS PŠ) – poděkovala za slova PM. Upozornila, že situace není jednoduchá. Těžko se sžívá s tím, že předešlé roky byly na dluh. Nyní v recesi se musí vkládat prostředky do lidí a dětí. Za delší čas se nám to pak vrátí zpět. Ve vládním programovém prohlášení je řešeno, že se nebude z hlediska platů zapomínat na pedagogické a nepedagogické pracovníky. Na to by se měl brát zřetel.

NČV Nantl – vyjednávání o státním rozpočtu je v režimu krizového managementu s ohledem na předešlý covid, válku a energetickou krizi. Je nutné soustředit činnost na to, jak dlouhodobě udržíme různé segmenty k dalšímu financování v rámci rozpočtu. Je to užitečná role se zamyslet nad tím i v rámci odborů a zaměstnavatelů. Prioritou vlády je podporovat rozvoj školství. Je potřeba umět zajistit významnou podporu poslanců, kteří schvalují rozpočet.

Kolder (UZS ČR) – vznesl dotaz, z jaké základny se bude počítat 130 % platů učitelů?

PM – MF ČR garantuje, že je připraveno alokovat finanční prostředky na platy učitelů. Počítá s tím, že se vezmou poslední tvrdá čísla ze statistického úřadu, a to z roku 2022. V diskusi navrhovali, že by se propočtení mělo řešit z prognózy růstu mezd v roce 2023. Bylo by to navýšení o dalších 10 mld Kč do rozpočtu školství.

V závěru diskuse **VŘ II** informoval, že MŠMT dál podpoří ukrajinské asistenty a jazykové vzdělávání. Podrobnosti jsou zveřejněné na webových stránkách MŠMT <https://www.msmt.cz/msmt-dal-podpori-ukrajinske-asistenty-i-jazykove-vzdelavani>.

VŘ II nechal hlasovat o následujícím usnesení:

Pracovní tým RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje bere na vědomí informace o přípravě státního rozpočtu na rok 2024, realizaci novely zákona o pedagogických pracovnících a školského zákona a řešení platů ostatních pedagogických pracovníků a nepedagogických pracovníků.

Usnesení bylo přijato.

PM se omluvil z další účasti na školské tripartitě z důvodu nabitého pracovního programu.

3. Partnerský model řízení dalšího profesního vzdělávání jako součást systému celoživotního učení

VŘ II – informoval, že od začátku roku proběhlo nespočet jednání, ocenil reprezentativní týmy za jejich práci. Materiál charakterizuje společný záměr ze závěrečných dojednávání tak, že je připravený k předložení pro jednání Pléna RHSD ČR. Činnosti je potřeba propojovat a věnovat jim mnohé úsilí a dlouhodobé perspektivy. Není zde stoprocentní shoda na modelu. Materiál přichází se dvěma variantami.

První varianta reprezentuje názor MŠMT a MPSV – jedná se o koordinaci poradního orgánu – úpravou kompetencí Rady pro kvalifikace. Druhou variantou je vznik profesního či profesionálního fondu s výkonným aparátem. Materiál se k planárnímu jednání předloží se dvěma variantami. Plenární zasedání RHSD ČR rozhodne o dalším směřování. Vybere si ze dvou variant.

Rathouský (SP ČR) – doporučil, aby se RHSD ČR postoupil hlavní materiál a přílohy se neposílaly (popisují celý proces zpracování a projednávání podkladu a jeho pracovní verze).

Úlovcová (HK ČR) – konstatovala, že zaměstnavatelé nabízejí tvůrcům vzdělávacích programů datovou a informační oporu s cílem zvýšit relevanci odborné složky k relevantním kvalifikačním požadavkům trhu práce. Nejde jen o efektivní zacílení a využití finančních prostředků, ale ve výsledku i o posílení soudržnosti celé společnosti, které je potřeba vzít v úvahu.

NČV Nantl – vítá vstup a jeho tripartitní půdorys. Jedná se často o zapomenuté téma v celkové debatě. V rámci vládního výboru pro strategické investice budou v pracovním plánu řešit tuto záležitost jako jednu z priorit. Složení pracovního týmu Výboru pro strategické investice by mohlo reflektovat tripartitní charakter debaty k partnerskému modelu.

Němec (ČMKOS) – poděkoval NČV Nantlovi za pozvání zástupců zaměstnanců do pracovního týmu. Poděkoval za materiál všem zástupcům státní sféry. Konstatoval, že odbory dostaly hlas se podílet na tomto směřování, což je velmi dobře.

VŘ II nechal hlasovat o následujícím usnesení:

Pracovní tým RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje:

- a) děkuje týmům partnerů za dosavadní jednání a zpracování návrhu „Společného záměru podpory dalšího profesního vzdělávání jako integrální součást celoživotního učení“ (dále také „materiál“) a bere materiál na vědomí;
- b) žádá Ministerstvo financí, aby se v termínu do 20. září 2023 vyjádřilo ke každé z předložených variant;
- c) ukládá předložit materiál k vyjádření Pracovnímu týmu RHSD ČR pro hospodářskou politiku v termínu bezodkladně;
- d) protože není v kompetenci Pracovního týmu RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje rozhodnout o vhodnosti jedné z uvedených variant řízení (Fond/Rada), ukládá předložit materiál na Plenární zasedání RHSD ČR dne 25. 9. 2023 k rozhodnutí o preferované variantě řešení záměru podpory dalšího profesního vzdělávání jako integrální součásti celoživotního učení.

Usnesení bylo přijato.

4. Perspektiva a vize vzdělávání stavebních řemesel 2030

VŘ II ve stručnosti uvedl bod jednání. Jednalo se o zpracování a projednání materiálu „Opatření na podporu středního odborného školství a oborů s technickým či řemeslným zaměřením“, který byl řešen s odbornou veřejností a na kterém došlo ke shodě pro předložení finální podoby na Plénium RHSD ČR.

Rathouský (SP ČR) – konstatoval, že souhlasí s předloženým materiálem, s opatřeními ke stavebnictví i šířeji než jen k daným oborům vzdělání. Poděkoval předkladatelům a ministerstvu, že se zhostilo role mediátora.

Úlovcová (HK ČR) – požádala o textové doplnění usnesení o „propsání“ navrhovaných kroků a opatření do Dlouhodobého záměru ČR: „...a zahrnutí do přípravy Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky.“

VŘ II nechal hlasovat o následujícím usnesení:

Pracovní tým RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje projednal a schvaluje materiál Opatření na podporu středního odborného školství a oborů s technickým či řemeslným zaměřením (dále jen „materiál“) a ukládá a doporučuje MŠMT:

- a) předložit materiál Plenární schůzi Rady hospodářské a sociální dohody ČR; (termín září 2023)
- b) implementovat materiál pro spolupráci a podporu odborného vzdělávání do dalších sektorů podle oborových shluků v soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, k naplnění programového prohlášení vlády na podporu odborného vzdělání, k naplnění Strategie 2030+ a implementační karty Inovace oborové soustavy a zahrnutí do přípravy Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky. (termín: průběžně)

Usnesení bylo přijato.

5. Návrh novely zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání

Rathouský (SP ČR) – zařazením bodu jednání chtěli otevřít možnost diskuse o novelizaci zákona. Samotný zákon nebyl novelizován 10 let, mají mnoho zásadních podnětů k novelizaci. Poděkoval MŠMT za představení prvního návrhu novelizace, měli možnost připomínkovat. Novela usnadní digitalizaci, zjednodušuje procesy, doplňuje vazbu úplných profesních kvalifikací s provazbou na soustavu oborů vzdělání apod. Nemohou ale akceptovat vypořádání jejich připomínek. Jsou zatím nevyřešené. Jedná se například o tvorbu profesních kvalifikací, jestli se budou zapojovat jednotlivci nebo budou zapojeny asociace. Novela oslabuje kvalitu registru kvalifikací oproti jiným registrům, brání skládat zkoušku cizincům, neumožňuje zkoušky žákům středních škol, kteří jsou neploetí, vadí jim vyškrtnutí oblasti bankovníctví.

Úlovcová (HK ČR) – novela byla odkládána mnoho let, jejím cílem není zakonzervovat legislativní nastavení staré 17 let, ale umožnit v této oblasti další rozvoj, ukotvit sektorový přístup k definování profesních kvalifikací, potvrzení partnerského přístupu k řízení dalšího profesního vzdělávání jako součásti celoživotního učení, tedy společnou odpovědnost státu, zástupců zaměstnavatelů a odborů.

VO Měšťanová (MŠMT) – připomněla, že v červnu představili novelu, projednala se v rámci pracovních skupin, ze kterých vzešly připomínky. Připomínky vnímají jako důležité. Jakmile bude schválen partnerský model, daná varianta, bude se od toho odvíjet novelizace zákona.

ŘO Bannert (MŠMT) – dodal, že materiál a novela zákona je v pracovní verzi. Jedná se o tom s odbornými platformami. Mají dostatečný prostor ke vzájemnému si vysvětlení určitých připomínek, dosažení konsenzu, než finální podoba půjde do mezirezortního připomínkového řízení. Prostor pro diskusi je, vše se připravuje na partnerské bázi s odbornou veřejností.

VŘ II nechal hlasovat o následujícím usnesení:

Pracovní tým RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje bere na vědomí informace o návrhu novely zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Usnesení bylo přijato.

6. Informace o stavu realizace/implementace Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a stav prací na Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR

VŘ II – na začátku projednávaného bodu informoval, že se realizace a implementace Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ nezastavila, zároveň se pracuje na Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR. Mnoho případů z aktuální doby se promítá do dlouhodobého záměru. Na ministerské úrovni došlo ke zpracování celého portfolia, vypořádává se přes 780 připomínek, probíhají okolo nich jednání. Podle zákona proběhne jednání a vypořádání připomínek s kraji. Dlouhodobý záměr bude předmětem jednání konventu PM. Následně finální materiál bude postoupen do mezirezortního připomínkového řízení, než bude projednán přímo na vládě. V další části informoval o hlavních připomínkách, které byly doručeny k vypořádání (viz podkladový materiál školské tripartity).

NČV Nantl – doplnil, že budou tlačit také na přehlednost daných oborů vzdělání v rámci inovace oborové soustavy. Mnohé obory se liší například jen třemi hodinami daného odborného předmětu. Měl by se redukovat také přehled různých strategických dokumentů.

VŘ II nechal hlasovat o následujícím usnesení:

Pracovní tým RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje bere na vědomí informace o stavu realizace/implementace Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a stavu prací na Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR.

Usnesení bylo přijato.

7. Různé/Diskuse

VŘ II – otevřel prostor pro další diskusi. Připomněl, že na zaměstnavatele chtěli projednat v bodě různém digitalizaci přijímacího řízení.

Zajíček (UZS ČR) – podotkl, že se nesmí zapomínat na odbornou veřejnost (asociace apod.), se kterou je třeba projednávat různé plánované změny.

NČV Nantl – konstatoval, že se věc projedná na konventu PM 8. září a zároveň, že se jedná o poslance návrh.

Pokračovala diskuse k digitalizaci přijímacího řízení.

8. Závěr

VŘ II – ukončil diskusi a s členy školské tripartity se dohodl na předběžném termínu dalšího jednání školské tripartity, která by se měla uskutečnit dne 3. října 2023 od 14 do 16 hodin; případně jiný den v uvedeném týdnu. Termín bude upřesněn s ohledem na program PM. Na závěr poděkoval přítomným za účast a věcnou debatu, ukončil jednání a rozloučil se.

Zapsal:

Radek Vráblík

vedoucí oddělení kanceláře vrchního ředitele sekce vzdělávání a mládeže v MŠMT

Schválil:

Mgr. Jan Mareš, MBA

vedoucí PT RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje,
vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže v MŠMT

Ověřili:

Ing. Miloš Rathouský, SP ČR

Mgr. František Dobšík, ČMOS PŠ